

Het nieuwe GLB, vanaf 2023

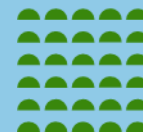
Uitleg GLB, conditionaliteiten, basispremie en eco-regeling

De bedoeling van het GLB

Annette Pancras IPO / NSP

Het huidige GLB

Pijler I

Gericht op inkomenssteun en betaalbaar voedsel

- *Basispremie € 260/ha*
- *Vergroeningspremie € 115/ha*
- *Top-up jonge boeren (<41 jaar) € 50/ha*

Directe betalingen

Marktordening

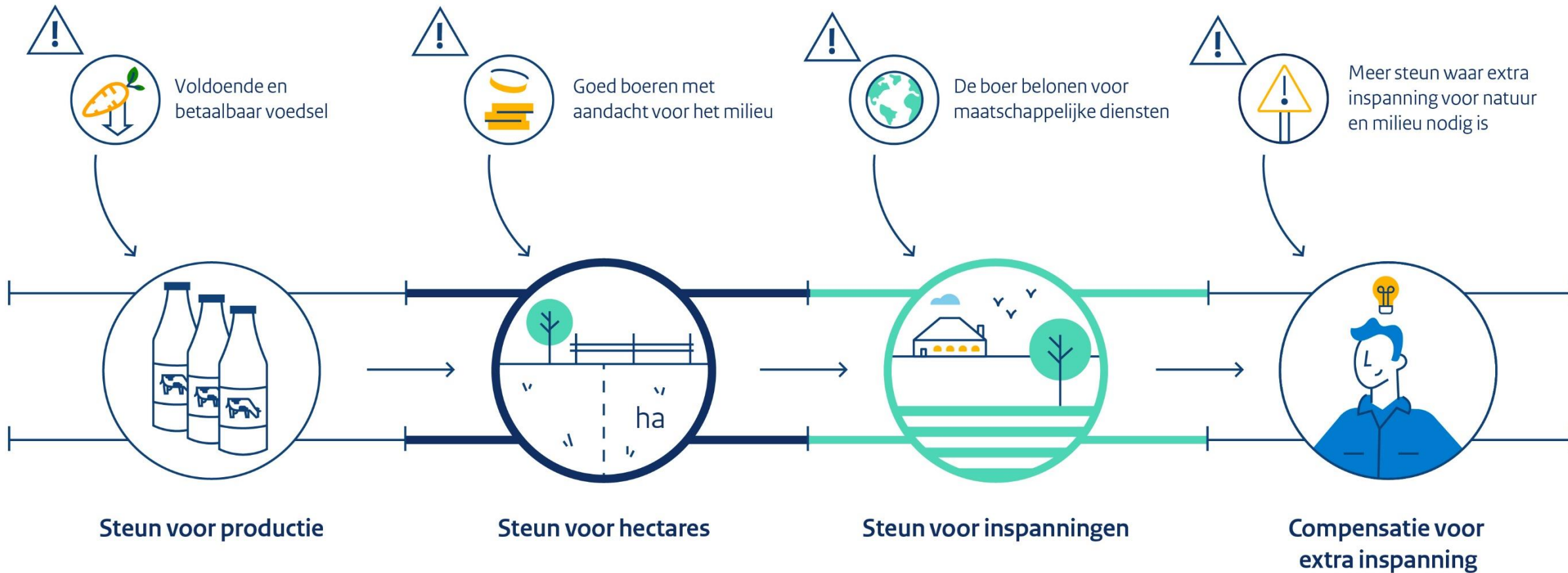
Pijler II

Plattelandsbeleid voor verbetering van milieu, biodiversiteit, (klimaat) en agrarisch natuurbeheer

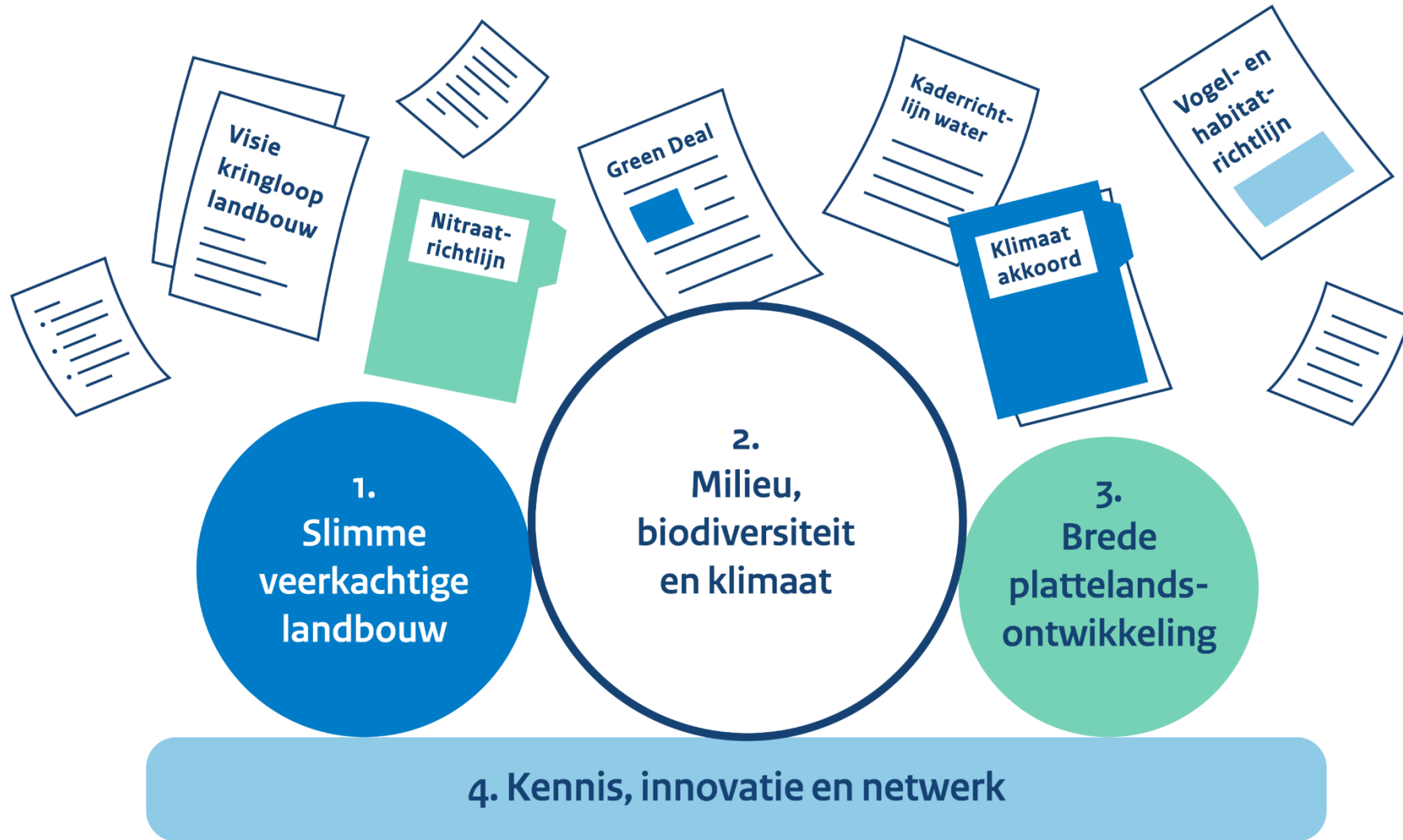
*POP (Plattelands
Ontwikkelings Programma)*

Nieuwe perspectieven op het GLB door de jaren heen

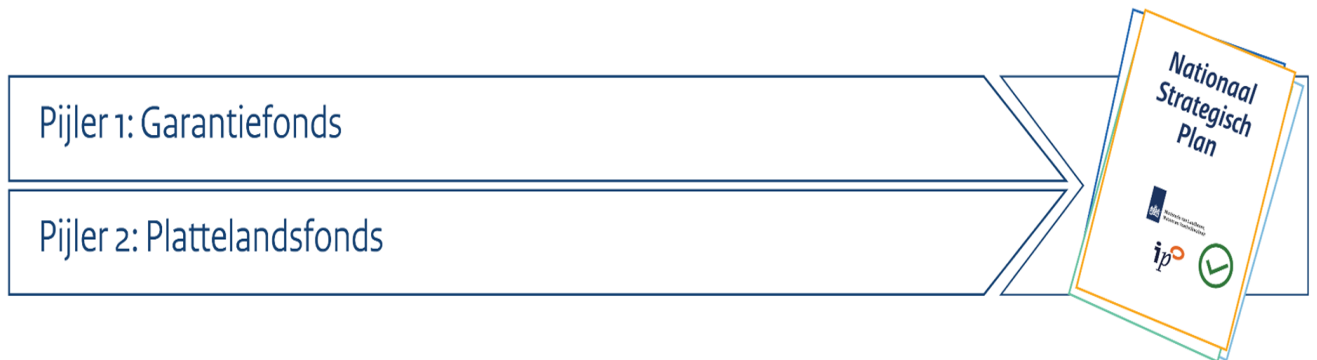

Veel uitdagingen, samenhang in doelen

Centrale vraag: zoeken naar balans

1. Inkomensondersteuning onder voorwaarden (norm) of meer focus op maatschappelijke diensten door een prestatiebetalingen?
2. Generiek inzetten op het verbeteren van klimaat en leefomgeving of specifiek op gebiedsgerichte urgente doelen, zoals klimaat, boerenlandvogels, water en stikstofreductie?
3. Samen zoeken naar een goede invulling, wat doorgaat na 2023.

Het GLB budget 2023-2027 is €4,7 miljard in totaal

Concept

NSP Nederland 2023-2027

Een omslag naar toekomstbestendig boeren

1. Meer focus op prestatiebetalingen
2. Ondersteunen vernieuwing in de sector
3. Inzet op gebiedsgerichte urgente doelen
4. Zoeken naar balans
5. Leren en monitoren

Eerste pijler 2023-2027:

€ 2,776 mld

Tweede pijler 2023 -2027:

• EU budget:	€ 365 mln.
• Overheveling van 1e pijler: €108 → €216 mln/j	€ 809 mln.
• Nationale cofinanciering:	
- Provincies:	€ 359 mln.
- Rijk:	€ 271 mln.
- Waterschappen:	€ 159 mln.

Totaal 2^e pijler

€1,963 mld.

Gemaakte keuzen

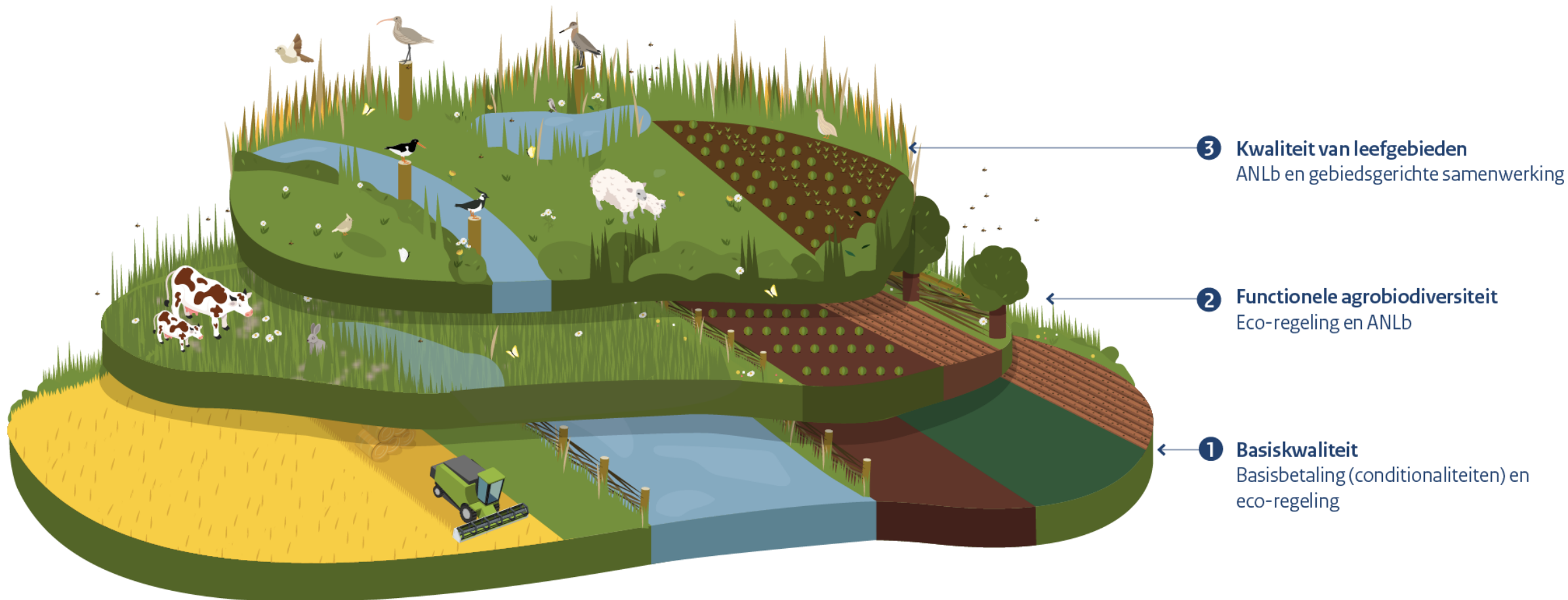
- Voorwaarden inkomensondersteuning dichtbij EU-baseline
- 25% eco-regeling (1e pijler), en blijft gelijk
- Overheveling 15% -> 30%
- Meer aanvullende financiering Rijk
- Groei ANLb
- Samenwerking gebieden o.a. water, veenweide, N2000
- Kennis & innovatie
- Jonge boeren top up en vestigingssteun
- Ook ruimte voor dierenwelzijn, biologische landbouw en zeldzame huisdierrassen
- Voortzetting pilots en ontwikkeling
- Oekraïne: groen gas

Hectarepremie

- Basispremie € 220/ha → € 165/ha
- Herverdeling: € 54/ha voor eerste 40 ha
- Eco-regeling: gemiddeld € 100/ha

Boeren werken aan een biodivers landschap

Met steun van het GLB in drie stappen

Wat verandert er in de praktijk?

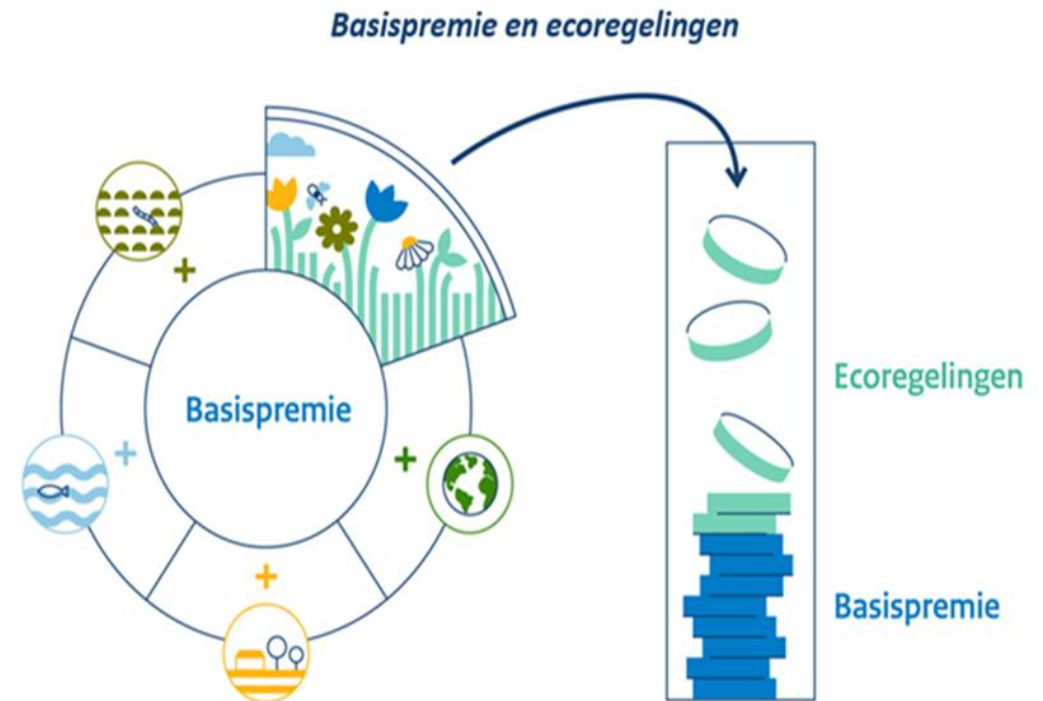
RVO

Belangrijkste aandachtspunten

- De basisbetaling zal worden uitbetaald voor alle landbouwgrond, **inclusief landschapselementen**, zoals sloten en houtopstanden.
- Randvoorwaarde wordt uitgebreid en heet nu conditionaliteit(en)

Betaling	Bedragen
Basisregeling	220 euro
Eco-regeling	60 – 200 euro
Extra betaling	54 euro per hectare (1 ^e 40 hectare)

Conditionaliteiten

Wat is het en waar moet ik aan voldoen?

Wat zijn conditionaliteiten?

Conditionaliteiten bestaan uit EU -Regelgeving (Verordeningen en Richtlijnen) en Goede Landbouw en milieucodities

Aan de conditionaliteiten met je voldoen om in aanmerking te komen voor een GLB-subsidie. Ze gelden als basisvoorwaarden ('instapeis') voor de basisinkomenssteun, de eco-regeling en het ANLb.

RBE's en conditionaliteiten

Nr.	Korte beschrijving	Nr.	Goede landbouw en milieucodities
RBE 1	Kaderrichtlijn water	GLMC 1	<i>Oppervlakte blijvend grasland gelijk houden</i>
RBE 2	Nitraatrichtlijn	GLMC 2	Veenweiden en wetlands beschermen
RBE 3	Vogelrichtlijn	GLMC 3	Stoppels niet verbranden
RBE 4	Habitatrichtlijn	GLMC 4	Bufferstroken langs waterlopen
RBE 5	Diervoeding en levensmiddelen	GLMC 5	Erosie tegengaan
RBE 6	Hormonen en beta-agonisten	GLMC 6	Bodem minimaal bedekken
RBE 7	Gewasbeschermingsmiddelen	GLMC 7	Gewassen op bouwland roteren
RBE 8	Duurzaam gebruik pesticiden	GLMC 8	4% van uw bouwland niet-productief laten
RBE 9	Bescherming kalveren	GLMC 9	Ecologisch kwetsbaar blijvend grasland beschermen
RBE 10	Bescherming varkens		
RBE 11	Bescherming landbouwhuisdieren		

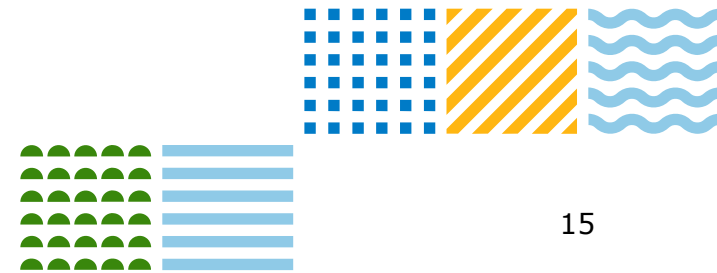
Conditionaliteit 4: bufferstroken

Het 7e Actieprogramma Nitraat bepaalt de invulling van GLMC4.

- bufferstroken van 5 m breed langs KRW-waterlichamen én langs ecologisch kwetsbare wateren
- Bufferstroken van 2 m breed langs overige watervoerende sloten; in het geval van een kruidenrijke bufferstrook langs graslandpercelen geldt als eis een breedte van 1 m (mits waterkwaliteit op orde)

Er komt nog een leidraad voor afwijkingen/uitzonderingen.

Conditionaliteit 7: gewasrotatie

Voorwaarde: ieder jaar wisselen van gewastype op een perceel.

- Een vanggewas dat in de winter blijft staan telt mee als een ander gewas

Vijstellingen:

- Bij de teelt van rustgewassen (zoals graan, tijdelijk gras)
- Als 75% van het bouwland bestaat uit gras, vlinderbloemigen, of braak ligt
- Als 75% van de subsidiabele oppervlakte bestaat uit grasland
- Bij gecertificeerde biologische teelt (SKAL)

Op **zand en löss** minimaal eens per vier jaar een rustgewas als hoofdteelt

Conditionaliteit 8: 4% niet productieve grond

Minimum aandeel van niet-productieve oppervlakte of landschapselementen op bouwland (inclusief braakliggende grond) van 4%.

4 % niet productieve grond invullen met:

- Landschapselementen op of langs bouwland (onder andere sloten, houtwallen, etc)
Landschapselementen tellen extra mee – weegfactor
- Bufferstroken langs bouwland
- Akkerranden en groene braak

Uitzonderingen:

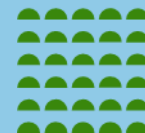
- Bij 75% van de subsidiabele oppervlakte bestaat uit grasland
- Als 75% van het bouwland bestaat uit gras, vlinderbloemigen, of braak ligt

Basispremie

Wat is het en hoe werkt het?

Subsidiabele grond als belangrijkste subsidievoorwaarde

- **Subsidiabele landbouwgrond (bouwland, blijvende teelt, blijvend grasland):**
 - Overwegend gebruikt voor landbouwactiviteiten
 - Ter beschikking staat van de landbouwer (15 mei peildatum)
 - Minimumactiviteit: bijv. jaarlijks maaien

Subsidiabele landschapselementen

- Landschapselementen zijn sloten, houtwallen, solitaire bomen, poelen etc.
- Aangrenzend aan landbouwgrond
- Ter beschikking van de landbouwer (15 mei peildatum)

Eco-regeling

Overzicht eco-activiteiten 2023

Rustgewas	Strokenteelt
Stikstofbindend gewas/eiwitgewas	Bufferstrook langs bouwland
Meerjarige teelt	Groene braak
Langjarig grasland	Onderzaai vanggewas
Grasland/bufferstrook met kruiden	Biologische bestrijding
Gras/klaver	Verlengde weidegang *
Natte teelt	Heg, haag, struweel
Vroeg oogsten rooigewas *	Overig houtig element
Groenbedekking	Biologische bedrijf (SKAL)

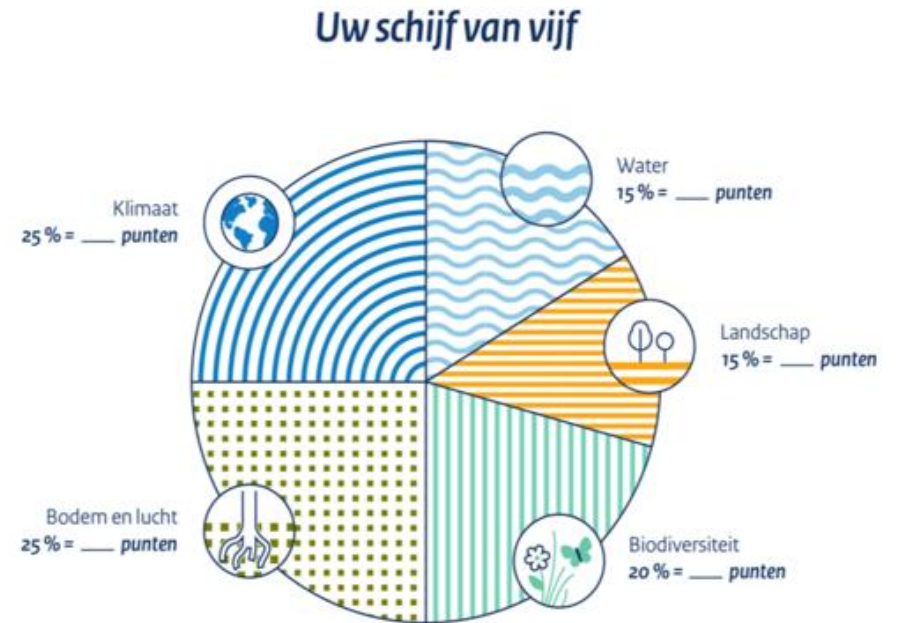
Stap 1: De instapeis. Bereken uw schijf van vijf

Eco-activiteiten dragen bij aan schoon water, schone lucht, een goede bodem, meer biodiversiteit, een mooi landschap en het klimaat.

Belangrijk is dat wat u kiest evenwichtig bijdraagt aan alle doelen. Dat is een voorwaarde van de eco-regeling. Daarvoor is de schijf van vijf.

- Bekijk eerst de schijf van vijf en vul hem in. Het aantal hectares dat u heeft * 5 punten = het totaal aantal punten dat u moet behalen.
 - Voor een bedrijf met 50 hectare is dat dus 250 punten.
- Er zijn 21 eco-activiteiten waaruit u kunt kiezen. In de puntentabel ziet u in welke mate zij aan de doelen bijdragen. Kies de activiteiten zo dat u op elk doel voldoende punten scoort in de schijf van vijf.

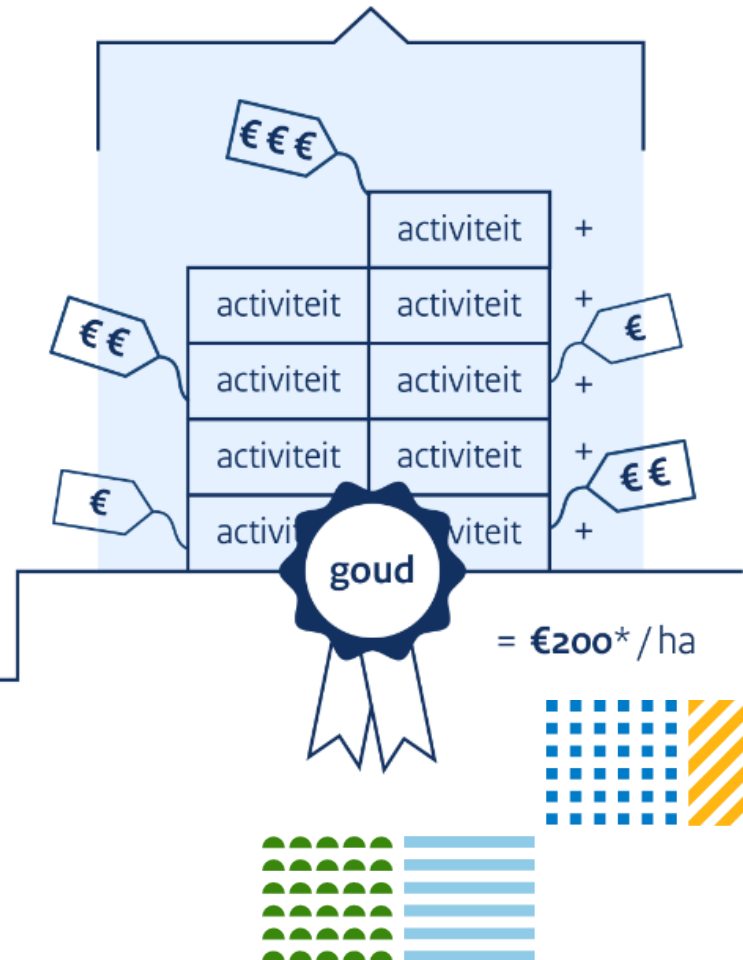
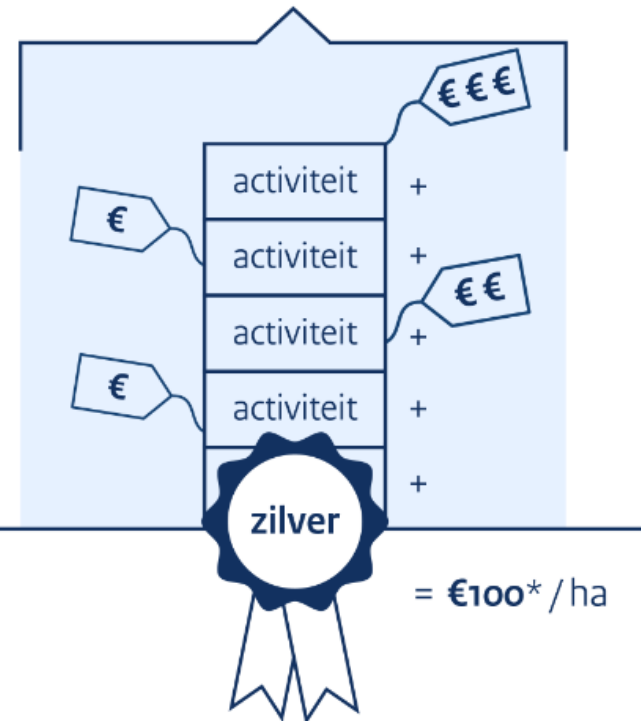
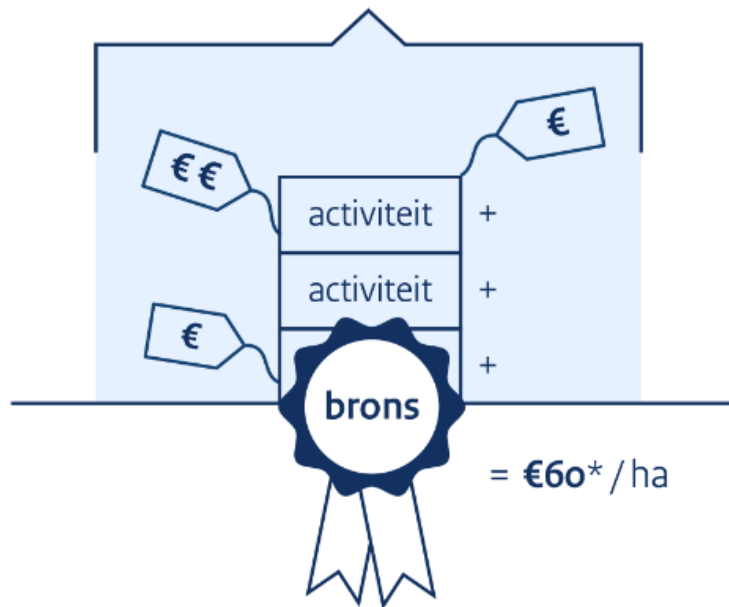

Stap 2: Kies voor bronzen, zilveren of gouden eco-premie.

Benodigde drempelwaarde voor goud =
aantal ha x €200* = € _____

Benodigde drempelwaarde voor zilver =
aantal ha x €100* = € _____

Benodigde drempelwaarde voor brons =
aantal ha x €60* = € _____

*Alle bedragen en punten zijn nog een concept

ANLb

Grondgebonden interventies voor plattelandsontwikkeling

Verbreding en uitbreiding van de ANLb

Huidig:

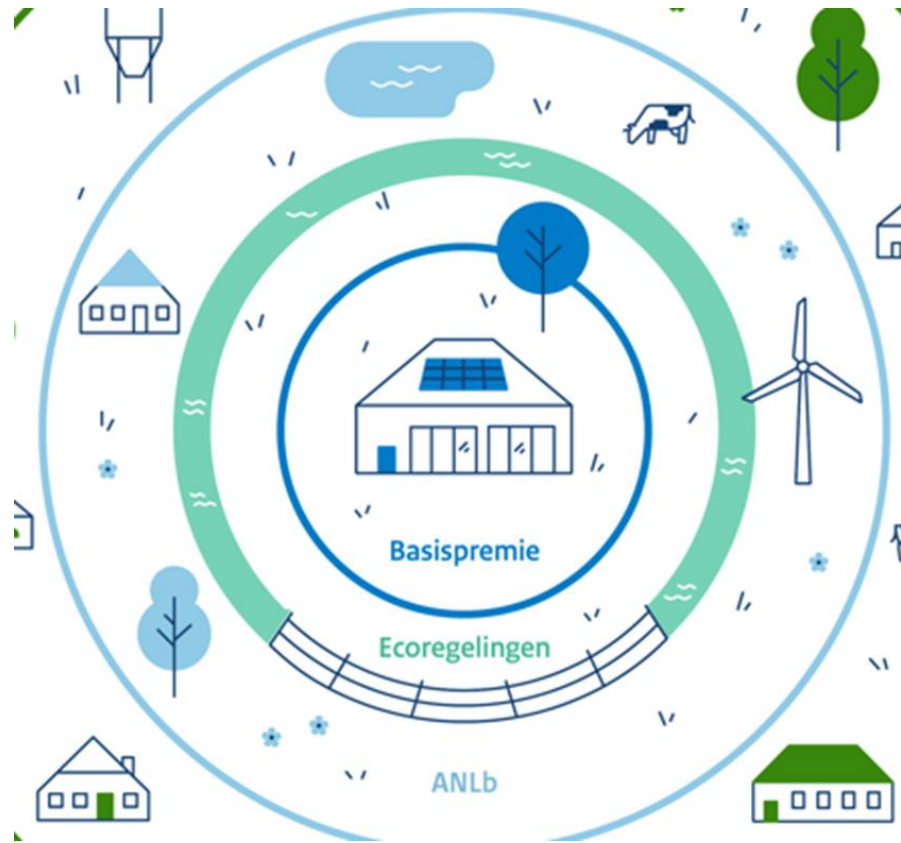
- Gebiedsgericht
- Provincies wijzen gebieden aan
- 40 bestaande, landsdekkende collectieven
- Huidige focus op biodiversiteit, afhankelijk van boerenland
- Positieve evaluatie over werking

Nieuw:

- Verbreden doelen: klimaat en water
- Uitbreiden gebieden
- Groei van ruim 100.000 ha naar 130.000 ha
- Aansluiting met het Aanvalsplan Grutto, en daarmee versterken van de inzet op weide- en akkervogels.
- Het geleidelijk verhogen van het beschikbare budget.

Grondgebonden GLB: tot slot

Geen dubbele financiering;

een activiteit die zowel binnen de Ecoregeling als de ANLB mogelijk is, wordt maar één keer uitbetaald

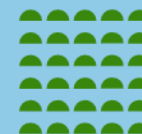
- Geen vergoeding wettelijke verplichtingen

de vergoeding voor de Ecoregeling en de ANLB wordt berekend op de extra activiteiten

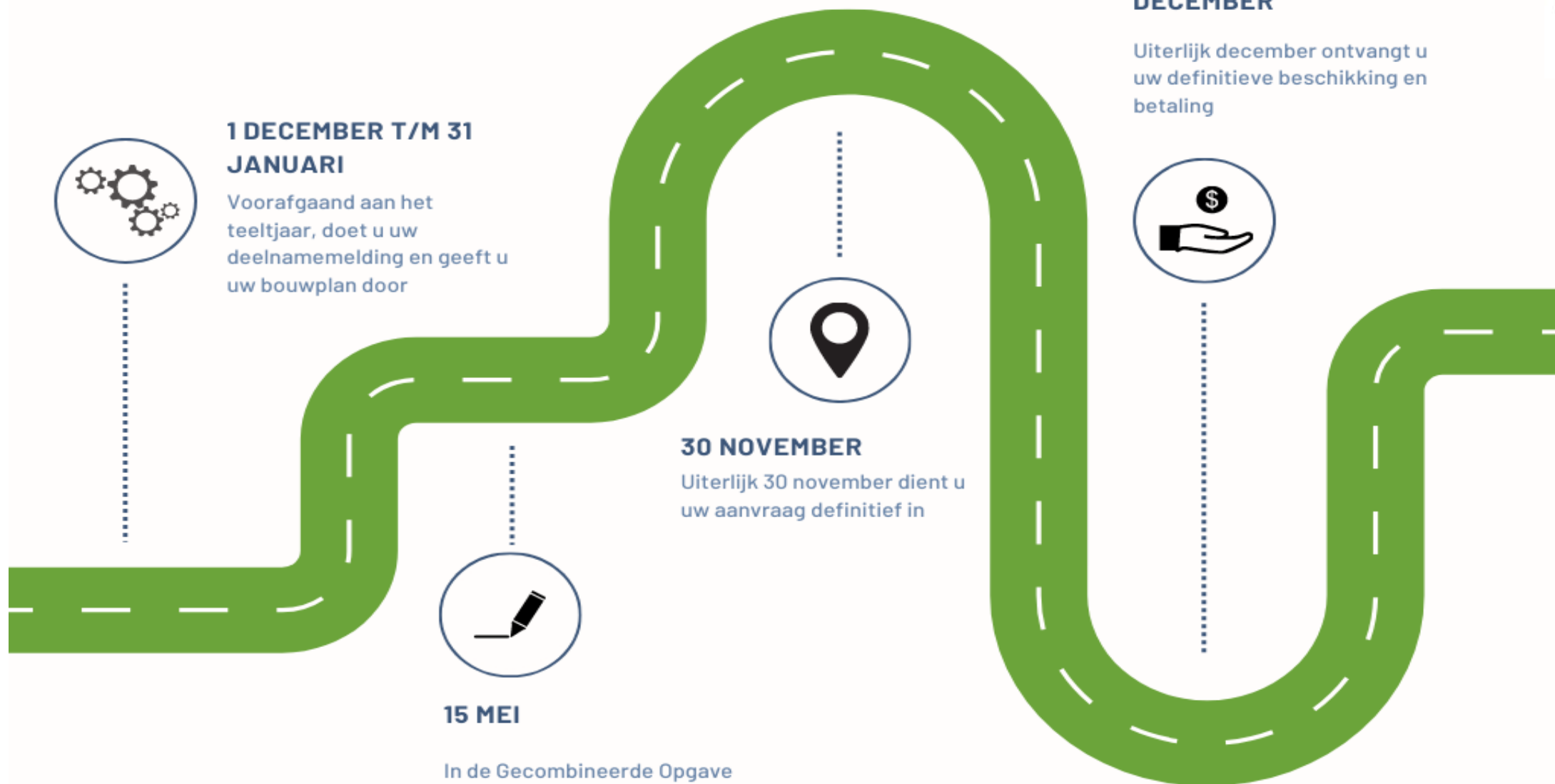

Nieuwe uitvoeringsprincipes

Subsidieaanvraag

Vanaf 2023: Controles veranderen

- Introductie van Areaalmonitoring
- Administratieve controles blijven bestaan
 - Maar verschillen leiden niet automatisch tot sanctie.
- Controles ter plaatse zullen blijven bestaan
 - Meer doelgericht ingezet.

Bedankt voor uw aandacht

RVO is er om u als agrariër te ondersteunen in het vertalen van wet- en regelgeving naar praktische handvaten. Wat heeft u van ons nodig?

Denk met ons mee. Bezoek de website, luister onze podcast of neem contact op met onze medewerkers.

Via [Het nieuwe GLB \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/nieuws/het-nieuwe-glb) (toekomstglb.nl) vindt u al heel veel informatie over de komende veranderingen.

U kunt contact opnemen met onze medewerkers via chat, email, telefonisch of social media.

PRAKTIJKTOETS GLB-NSP Drenthe

April 2022 – 3 Drentse bedrijven:

- Akkerbouwer (50+): deelnemer ANLb
- Melkveehouder (40-): ANLb wit gebied
 - Wens AH-melkstroom 5 jr.
 - JOLA regeling
- Melkveehouder (30-): geen ANLb
 - Nabij N2000
 - JOLA regeling

Beeld PRAKTIJKTOETS GLB-NSP

- huidige niveau basispremie blijven halen is uitdaging (met JOLA-regeling lijkt dit bij jonge boeren net te lukken; niet goed zichtbaar in Rekentool);
- Stap Brons -> Zilver haalbaar -> stap naar Goud groot;
- Schijf van vijf: Biodiversiteit en Landschap moeilijk “omhoog” te krijgen;
- Vroege oogstdata gewassen zeer lastig in de praktijk;

Beeld PRAKTIJKTOETS GLB-NSP

- Onduidelijk/onvolledig beeld financiële consequenties keuzes;
- Onzekerheid over:
 - derogatie;
 - 7^e NAP; (kaartmateriaal nodig)
 - beleidskeuzes achter rekentool
 - kaart landschapselementen
- “Hardheid” financiële uitkomst (rekentool staafdiagrammen/euro’s)

Pijler 2: ANLb 2023-2028

I. Basis: huidige deelnemers

- Augustus: informatiebijeenkomsten
- September: individuele gesprekken (optie: met bedrijfsadviseur)
voorintekening/concept contract 2023-2028
- Vóór 1 November: bevestiging deelname

II. Belangstellenden:

- vanaf 25 augustus registreren via de website www.andrenthe.nl
- Intekenen nieuwe deelnemers:
 1. voorwaarde: toereikend budget
 2. passend in ruimtelijk mozaïek (ecologische meerwaarde/connectiviteit)
 3. moment van registratie.

Lessen uit de Tweede Praktijktoets

Agenda

1. Resultaten van de praktijktoets
2. Voorbeelden

05-07- 2022
Alex Datema

Stappenplan voor uw bedrijf

Stappenplan:

1. **Bekijk of u kunt voldoen aan de conditionaliteitseisen (GLMC's) – de basis**
2. **De ecoactiviteiten: vul uw bouwplan en bijbehorende activiteiten in**
3. **Waar staat u nu, hoe kom ik uit op de waardering (brons, zilver, goud). En hoe kom ik uit op de schijf van 5?**
4. **Welke inspanning heb ik vervolgens nog te leveren?**
5. **Kies uit de beschikbare eco-regelingen die toepasbaar zijn op het bedrijf**
 - **Er zijn stapelbare activiteiten**
 - **Agrarisch natuurbeheer (ANLb) telt mee voor de punten, niet voor de waarde (€)**

Toekenning punten

		Klimaat	Bodem & Lucht	Water	Landschap	Biodiversiteit	Tarief Regio 1	Tarief Regio 2
H01	Rustgewas	4	4	3	2	2	€ 105	€ 60
H02	Stikstofbindend gewas	3	2	0	1	1	€ 1.995	€ 2.308
H03	Meerjarige teelt	4	4	4	1	1	€ 302	€ 612
H04	Langjarig grasland	4	4	3	1	1	€ 91	€ 91
H05	Grasland met kruiden	2	4	1	3	3	€ 181	€ 181
H06	Natte teelt	3	0	0	1	2	-	-
H07	Vroeg ras rooigewas 1 september	2	2	2	1	1	€ 603	€ 492
H08	Vroeg ras rooigewas 1 november	0	3	0	0	0	€ 176	€ 177
H09	Grasklaver	4	4	1	1	1	€ 28	€ 28
H10	Strokenteelt	0	2	2	2	2	€ 217	€ 215
H11	Bufferstrook met kruiden	0	0	4	3	3	€ 548	€ 548
B01	Onderzaai vanggewas	2	1	1	1	1	€ 151	€ 148
B02	Groenbedekking	2	3	3	1	1	€ 0	€ 440
T01	Biologische bestrijding	0	4	3	1	3	€ 85	€ 85
V2023	Weidegang	2	3	0	2	1	€ 43	€ 43
N01	Heg, haag, struweel	4	2	0	40	60	€ 4.016	€ 4.016
N02	Landschapselement hout	4	2	0	40	60	-	-
N03	Groene braak	2	4	0	10	40	€ 2.853	€ 3.946
N04	Bufferstrook met kruiden bouwland	2	4	4	30	60	€ 953	€ 1.004
D01	Biologische landbouw	4	4	2	1	2	€ 200	€ 200

Melkveebedrijf, 60 ha, bouwplan:

- 29 ha blijvend grasland
- 25 ha tijdelijk grasland
- 5 ha mais
- 1 ha bufferstrook

Simulatie Ecoregeling

Samenvatting:

Schatting basispremie:	€ 13.200
Schatting eco-premie:	€ 6.000
Schatting totaal bedrag:	€ 19.200
Behaalde medaille:	ZILVER
Grond in gebruik:	60 ha

Conditionaliteit -

4% niet

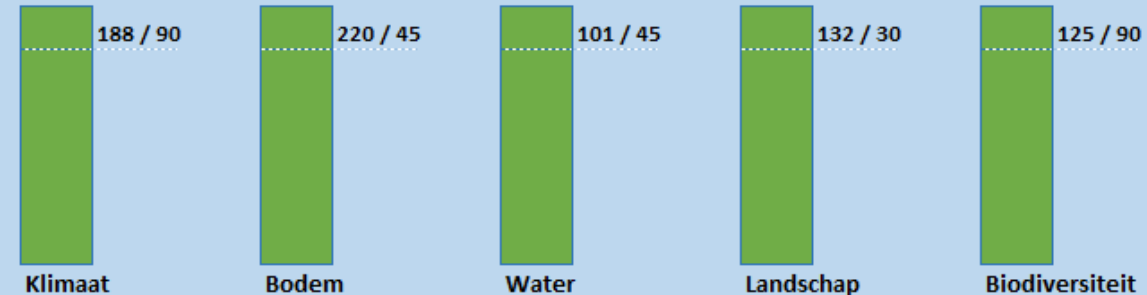
vrijgesteld

0,0000/0,0000 ha

Uw geschatte eco-premie:

Goud	€ 12.000
Zilver	€ 6.000
Brons	€ 3.600

De 5 doelen:

INVOER EN DETAILS

Perceelsnr.	Gewascode	Gewas	Opp. (ha)	Regio	Biologische productiewijze	Niet prod.	Eco-activiteit	uitbetaling ANLB
1	265	Grasland, blijvend	29	zand, hoofdzakel	Niet biologisch	Nee	H04_LangjarigGrasland	Nee
2	266	Grasland, tijdelijk	19	zand, hoofdzakel	Niet biologisch	Nee	V01_VerlengdeWeidegang1500uur	Nee
3	259	Mais, snij-	5	zand, hoofdzakel	Niet biologisch	Nee	B01_OnderzaaiVanggewas	Nee
4	337	Bufferstrook, rand (inclusief eventuele	1	zand, hoofdzakel	Niet biologisch	Nee	N05_BufferstrookMetKruidenLangsGrasland	Nee
5	266	Grasland, tijdelijk	6	zand, hoofdzakel	Niet biologisch	Nee	V01_VerlengdeWeidegang1500uur	Nee
5	266	Grasland, tijdelijk	6	zand, hoofdzakel	Niet biologisch	Nee	H05_GraslandMetKruiden	Nee

Akkerbouwbedrijf op de zandgronden, 61 ha, bouwplan:

- 10 ha consumptieaardappelen
- 20 ha zetmeelaardappelen
- 10 ha wintertarwe
- 7 ha uien
- 6 ha snijmais
- 5 ha bieten
- 3 ha bosjes, singels en bufferstroken

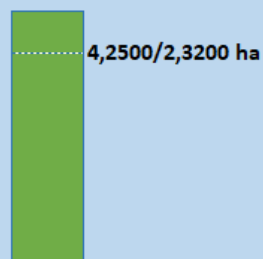
Akkerbouwbedrijf

Simulatie Eco-regeling

Samenvatting:

Schatting basispremie:	€ 13.420
Schatting eco-premie:	€ 12.200
Schatting totaal bedrag:	€ 25.620
Behaalde medaille:	GOUD
Grond in gebruik:	61 ha

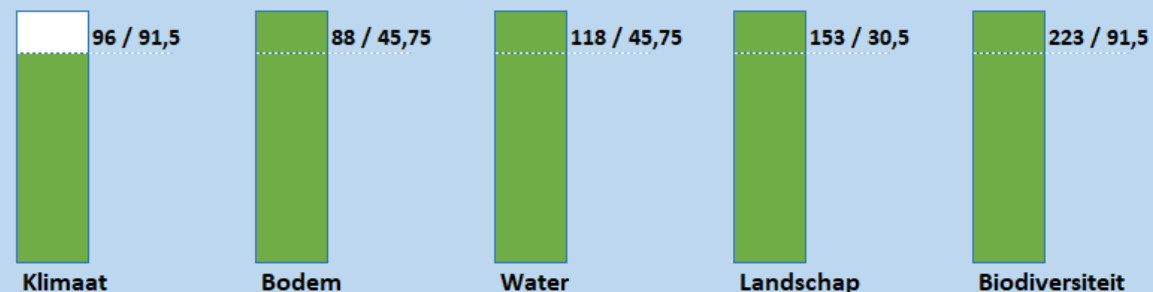
Conditionaliteit - 4% niet

Uw geschatte eco-premie:

Goud	€ 12.200
Zilver	€ 6.100
Brons	€ 3.660

De 5 doelen:

INVOER EN DETAILS

Perceelsnr.	Gewascode	Gewas	Opp. (ha)	Regio	Biologische productiewijze	Niet prod.	Eco-activiteit	uitbetaling ANLB
1	2014	Aardappelen, consumptie	5	zand, hoofdzakeli	Niet biologisch	Nee		
2	2017	Aardappelen, zetmeel	8	zand, hoofdzakeli	Niet biologisch	Nee		
3	259	Mais, snij-	6	zand, hoofdzakeli	Niet biologisch	Nee	B01_OnderzaaiVanggewas	
4	233	Tarwe, winter-	10	zand, hoofdzakeli	Niet biologisch	Nee	H01_Rustgewas	
6	2619	Bossingel	0,5	zand, hoofdzakelijk	Niet biologisch	Ja	N02_LandschapselementHout	
7	2642	Bosje	1,5	zand, hoofdzakelijk	Niet biologisch	Ja	N02_LandschapselementHout	
8	256	Bieten, suiker-	5	zand, hoofdzakelijk	Niet biologisch	Nee		
9	6660	Uien, gele, zaai	7	zand, hoofdzakelijk	Niet biologisch	Nee		
10	337	Bufferstrook, rand (inclusief eventuele	1	zand, hoofdzakelijk	Niet biologisch	Ja	N04_BufferstrookMetKruidenLangsBouwland	
11	2014	Aardappelen, consumptie	5	zand, hoofdzakeli	Niet biologisch	Nee	H07_VroegRasRooigewas_1september	
12	2017	Aardappelen, zetmeel	12	zand, hoofdzakeli	Niet biologisch	Nee	H07_VroegRasRooigewas_1september	

Enkele conclusies:

- Het keuzemenu uit de ecoregeling werkt nog niet voldoende als keuzemenu
> meer eco-activiteiten wenselijk
- Punten voor landschap en biodiversiteit lastig haalbaar, is aangepast.
- Het wordt een rekensom voor bedrijven
- Zorgen vanwege risico's als gevolg van mogelijke tegenvallende resultaten
- Met name GLMC8 is voor sommige bedrijven lastig haalbaar
- De fijne kneepjes van de werking van het systeem zijn ingewikkeld
- De wisselwerkingen tussen ANLb, eco-regeling en ander beleid zijn erg complex

- **Met de ecoactiviteiten vult u de puzzel in voor uw eigen bedrijf**
 - **Bekijk ook goed de voorwaarden per ecoactiviteit**
 - **Bekijk goed in hoeverre de GLMC's, de Eco-activiteiten en het ANLb elkaar beïnvloeden.**
- **Maak voor uzelf de rekensom, hoe pakt het voor u uit? / welke stap kan ik nog zetten?**
- **Beoordeling vind plaats op basis van wat daadwerkelijk is gerealiseerd in het jaar**
- **Ga aan de slag met de simulatietool wanneer deze beschikbaar is!**

Vragen en opmerkingen